

Resultat, at dette er fastslaaet. Men naar man ser hen til, hvad det koster at komme ind paa et saadant Sanatorium, f. Eks. det ved Vejle, saa forstaar man, hvad der allerede for en Tid siden blev udtalt her i Tinget, at den Slags er ikke for Fattigfolk; der fordres ligefrem Kapital for at blive indlagt paa et saadant Sanatorium. Naar man erindrer, at de, der skulle indlægges, først skulle deponere 300 Kr. og dernæst i Indlægningspenge en vis Sum, 28—30 Kr., at de skulle anskaffe sig Pels og Fodpose, Gradmaaler og Spytteglas m. m., at Opholdet daglig koster 8 Kr., og at de desuden have lidt Udgift, hvis de skulle overflyttes fra et Værelse til et andet, kort sagt, at det bliver en Udgift paa godt og vel 3,000 Kr. aarlig, saa forstaar man, at det ikke er for Fattigfolk. Resultatet vil altsaa blive, at trods det, at vi have saadanne Steder, hvor der er Betingelse for at bekæmpe Sygdommen, kunne de allerfleste af disse syge ikke nyde godt heraf. Det forekommer mig derfor, at der var Grund til at tage Tanken op om at udvide Sanatoriumsystemet saaledes, at der blev Sanatorier, hvor virkelig den fattige Befolkning kunde komme hen med Udsigt til at opnaa det samme gode og den samme Hjælp, som de Sanatorier, der allerede ere oprettede, have bevist, at Folk kunne faa. Naar jeg tænker paa saadanne Folkesanatorier, vil jeg dog med det samme sige, at det er ikke min Tanke, at saadanne Folkesanatorier skulle oprettes med 1ste, 2den og 3die Klasse, saaledes som vore Jernbaner og mange andre Institutioner. Vi have Klassedeling nok i vort Folk, og det synes mig, at paa Steder, hvor det gælder Liv og Død, burde man være fri for den Slags og ikke have anden Klassedeling, end hvad Sygdommens Behandling og Karakter kræver. Hvis man kunde foretage en Beregning af de uhyre Summer, som for Tuberkulosens Skyld ofres til Læge og Medicin, og hvis man tillige kunde beregne de Summer, som den tabte Arbejds-kraft repræsenterer, saa vilde vi komme op paa ganske enorme Summer, saa jeg tror, at hvis Staten greb ind her, og Kampen mod Tuberkulosen blev organiseret fra Statens Side, vilde den blive meget billigere, end den nu er, hvor daarlig den end i det hele føres, ikke at tale om, at Samfundet ved at paatage sig denne Opgave vilde mildne noget den Sorg og Nød, der som Følge af denne Sygdom sænker sig ned over de Hundreder af Hjem. Dette er, som sagt, en Tanke, som jeg ved denne Lejlighed ikke har kunnet lade være med

at udkaste til ærede Medlemmers Overvejelse, og jeg skal nu slutte og kun med Hensyn til det foreliggende Lovforslag gentage, at det synes mig ikke, at det foreliggende Lovforslag gaar den Vej, vi skulle gaa, idet Vejen efter min Opfattelse bør være den, som gaar bort fra Forsørgelses-systemet, der er til Skade for Samfundet, og over til Selvhjælpssystemet gennem den obligatoriske Forsikring. Jeg vil dog endnu blot gøre en kort Bemærkning. Man kunde jo nemlig sige til mig: Ja, det er nu meget godt, at du staar og udkaster den Tanke om disse Sanatorier, men det er jo en Selvfølge, at skal Staten tage sig af dette Forhold, vil det koste mange Penge, og hvor skulle vi faa disse Penge fra? Ja, selvfølgelig vil det komme til at koste mange Penge, det er sikkert nok, men jeg tror, at Staten dog nok vil kunne faa Raad til det, og jeg vil sige, at jeg lige over for dette Formaal aldeles ikke vil tage i Betænkning at stemme for en Skat paa al Spiritus. Jeg maa dog betone, at hvad jeg her udtaler, saavel som hvad jeg har udtalt angaaende Lovforslaget i det hele taget, maa staa aldeles for min egen Regning, men, som sagt, for mit personlige Vedkommende vil jeg, skønt jeg ikke er nogen stor Ynder af Indførelsen af ny Skatter eller af en Spiritusbeskatning i det hele, ikke finde det betænkeligt at stemme for en Spiritusskat, gennemført over hele Linien, saavel for den dyrere som for den billigere Spiritus, gennemført netop til dette Formaalets Fremme. Jeg skal slutte disse Udtalelser med at henstille til det Udvalg, som forhaabentlig bliver nedsat om Forslaget, at det i sit Arbejde ikke begrænser sig til alene at tage Sigte paa det Maal, som dette Lovforslag har sat sig, men at det vil søge at tage videre Sigte og udarbejde Planer eller gøre Skridt til, at vi i det mindste faa Materiale til at bygge et Lovforslag, som kan tænkes at komme til at omfatte saa vidt muligt det hele Folk, og som er bygget paa et saadant Grundlag, at vi komme bort fra Forsørgelses-systemet og over til Indførelse af Selvhjælpstanken helt igennem; det vilde synes mig at være en ret god Begyndelse paa det 20de Aarhundrede, hvis Lovgivningsmagten tog et Arbejde op i den Retning.

Formanden: Jeg maa bede ærede Medlemmer, som faa Ordet, ikke at drage Spørgsmaalet om Folkesanatorier ind til selvstændig Behandling, da det er en Sag af et saadant Omfang, at den fortjener en særskilt Behandling.